

Verneplan for Smøla i Møre og Romsdal

Verneplan for Smøla i Møre og Romsdal fylke er vedtatt ved kongelig resolusjon av 19.12.2008. Verneplanen omfatter 10 områder hvorav 8 naturreservater og 2 landskapsvernområder. Områdene utgjør et samlet areal på ca 272 km² hvorav 188 km² er sjøareal. Opprettelsen er en oppfølging av St.meld. nr. 68 (1980-1981) om *Vern av norsk natur*.

Hovedformålet med verneplan for Smøla er å bevare et utvalg av de store natur- og kulturlandskaps verdiene på Smøla. Smøla utmerker seg med store verneverdier når det gjelder sjøfugl, våtmarksfugl, havstrand, myr, våtmark, produktive gruntvansområder, skjærgårdslandskap, urørt kystnatur, kystlynghei og kulturlandskap. [Verneverdiene er vevd sammen på en måte som gjør at verneplaner med tematisk vern av avgrensede områder ikke er en god løsning.]

Smøla-skjærgården i den sørvestre delen av kommunen er spesielt verdifull med et utall av øyer, holmer, skjær og store områder med grunnvansareal. Dette skjærgårdslandskapet har en rik biologisk produksjon fra store tareskoger ut mot havet via et frodig tangbelte inne mellom holmer og langs strender og til plantesamfunn som er knyttet til skjerma bukter i stille farvann.

Kongsvatnet i Midt-Smøla naturreservat. Foto: DN

Store deler av skjærgårdslandskapet på Smøla, og spesielt i Sør-Smøla området, kan karakteriseres som kystkulturlandskap. Her er det fremdeles store areal som har et høyt artsmangfold, og som er blant de mest typiske og varierte områda av denne typen i Møre og Romsdal. Viktige trekk ved kystkulturlandskapet på Smøla er fornminne, nyere

tids kulturminne (for eksempel gårdsanlegg, fiskevær), gamle ugjødsla grasmarker og lyngheier.

Smålom. Foto: Møre og Romsdal fylke

De enkelte delområdene i verneplanen er grunnlaget for at Smøla samlet sett er klassifisert som ett av de viktigste områdene for blant annet havørn, sjøfugl og oter i Norge.

De store myrområdene som er en del av forslaget til Midt-Smøla og Hopavassdraget naturreservater er typeområder for regionen. Disse myrområdene har svært få tekniske inngrep. Sammen med størrelsen er det vurdert at disse myrområdene har store nasjonale og til dels internasjonale verneverdier.

I tradisjonelle fiskevær i Sør-Smøla landskapsvernområde er det gitt muligheter for ombygging av eksisterende bygninger, muligheter for etter søknad for tilbygg til eksisterende bygg og mulige nybygg knyttet til reiseliv. Utover dette er det forbud mot nye tekniske inngrep som kan endre naturmiljøet. Det er ikke lagt restriksjoner verken på fersk- eller saltvannsfiske. Videreføring av tradisjonelt husdyrbeite er ønskelig og vil derfor være tillatt. Det vil heller ikke bli lagt restriksjoner på bruk og vedlikehold av eksisterende hytter og bygninger. For å imøtekomme ulike interesser og bruk av områdene er det gjort unntak i forskriftene for enkelt områder. Tradisjonelt friluftsliv både til lands og på sjøen er tillatt som før.